

۱۹ مایس ۱۳۱۶ ۱ حزیران ۱۹۰۰ (ایکنجی جلد)

جمعه

عدد: ۱۴ - ۶۲ (ایکنجی سنه) ۳: صفر ۱۳۱۸

(ارتقا) نك. استانبول وطنه
ایچون بر سنه لك آتونه سی ۳۲
غروشدر بوسته بولی مقبولدر .
مصافی بالجله ارباب فیه آچیقدر . هرانی قلم
موتان یاره بیلیر . مرکزی باب عالی
حاده سنده «معلومات» اداره خانه سیار .

Journal illustré IRTIKA

ارتقا

ادبیات . فنون عسکریه و بحریه .
وناریع و تجارت و زراعت و صنایع
ومعارف و امور نافعه و اکافیهی فقراندن
یاخت مصور جریده در . هر نوع خصوصیات
ایچون غرقه نك مدیریت طاهر بکله مراجهت اولنور

Bureaux: 40, rue de la Sublime Porte,
(Imprimerie Tahir bey) Stamboul.

نسخه سی: ۲۰ پاره یه در

شمدیلک جمعه کونلری نشر اولنور

نسخه سی: ۲۰ پاره یه در

چهره و قالب

کوزل برجه . کوزل رقلب
قادرند به ایکی کوزلکی جم
ایدلر اندر !

برکوزل چهره ابرار سما مفتوندر
برملک چهره سی ... اوکی-دیارتاش مولا
کاه مسرور لطافه . کهی عزوند
نه کوزل برسیا !

§

آلی برارجه آجیق ، حسنی ایچون آینه
بو آجیق ناصبی کاکل زرناری اوبر
اک کوزل قیزلری ده نیم آجیلش سینه
حسد آور ایلر !

§

لبلرندن صاحیلیر نغمه پاک عصمت
کوزلرندن دوکولور بر تو خورشید حیا
ناشکفته کورولور شیمدی بووردعفت
او قدر روح آرا !

§

« ملکیت ! » دبه برشمر یازان شاعر ایچون
ایشه برجه ره که بورده روح مریم
شعرا ایملیدر حتی آسایم بوتون
« بوملکدر ! » دیرایسم !

§

قلی ده بویه کوزل ، بویه نورمی ؟ خار ... !
اوراده اژدر شهوت بوکولور دهشتله
طفل سودا اورایه نوری سر برمی ؟ خار ... !
ازیلیر خشتله ... !

§

اودانده بوکوزل چهره یی بریزی کوروک
اودیکی مندیلت مارقه سنه دقت ابدک
بوکوزل چهره « هبات ! » دبه برنو کوروک
اوزمان نفرت ابدک ... !

§

قلی ده بویه لطافتی ، مصفا ... ؟ دکل ... !
سن براق عاشق ... برخیزسی ایتر مسعود
قلی هر درلو هوا و هوسه یک مائل
نه قدر چرک آود ... !

§

متردد بولونسه که دهاشبه که جوغالی
ایدر آرمکی برخیزر اندیشه هلاک
بریا جاورا بیله ناموسه نسبتله قایلر
دها دایر ، دها پاک ... !

محمد جلال

آتششوره

الواح محبتدن

بری برمن ایچون

مادام که حیات بویه برلشدرمک ایچون
بزم کی اوزون مدت کیسه سزاکار ایچنده
سوروش ایکی نیم موجودی انتخاب ایتدی ،
مادام که قدر بویکی قیریق موجودی تعمیر

ایچون بویه بر بویولک کوستردی ، سکالکیز
کندک ایچون کال حرمله اوزانان آله کل
بدخت حیاتی کال امنیته تسایم ایتکه
مسعود اولام .

او قدر بری بزمک اولام ، او قدر
منحصرأ ، او قدر شدیدأ بری بزمک
اولام اوسفل ویکس حیاتلرملک شیمدیکی
سعادتی واکوز ماضی به سیه شامل اوسون .
هر حسمه زده ، هر ملمزده برابر ، حیاتک
شوقلرنده ، سعادتلرنده اولدینی کی الملرنده ،
مصیبتلرنده برابر ، او قدر صمیمی برابر ،
اوقدر اتمالمنز برابر اولام که بویول قدر بویه
بلکیر رهوسله برلشدرمکدن سوکرده ومبو-
طیتده کی شعر علوی به مفتون اولاق بزی
یالکیز حیاتک کوچوک سفالتلریه دکل اولومه
بیله آیره مایش .

بریز اول اولوب دیکری احتیالردغا
براقسامق ، باخود کری قلوب بنه یکس
اولماق ، برلشنجه به قدر کچن یالکیزلقاری
بردهاضمین اتمک ایچون موده بیله آریلیه جق
صورته برابر اولام ... قاتلیک ایچنده بر
رابطه اولان بو حیاتلرندن سوکره ثبات بزی
ابدیت ایچنده برلشدرمین .

محمد رؤف

تدقیقات ادیه

۲۴

کچن هفته « تدقیقات ادیه » نیک تأخری
کثرت مشاغلمدن نشأت ایتدی . قارئلره
بیان اعتدار ایلرم .

§

ع . نادر یک افندیکن « ایکی دوست »
عنوانی یازدینی منظومه یی کوزل بولدق .
حقیقه الواح طبیعتدن عد اولونمغه شایاند .
بوازده برچو جوقله بر قوزی تصویر اونور .
بویکی دوستی تدقیق ایتدیکی اشناده شویتلره
ایکی روحک صفوتی کوسترمشدر :

« برینک فطرت مسروری کشایش بولش
بو جوجوق ؛ روحنه اهنک طبیعت طولش
برینک خلقت معصومی کرم مست بهار
بو قوزو ؛ سود قوزوسی آغزینی قوفلار ازهار »
منظومه تعقیب ایدیلنجه دها کوزل
پارچه لره تصادف اولنور . از جمله :
« بورولور لسه جوجق کندینی راحتیه آتار
چنک اوسته مونس قوزو قوینده یانار »
بقی برلوجه تشکیل ایدر .

« ایقاز » ایله « ناز » ک تقفیه سی خوش
کوردمه مکله برابر شولولک پارچه یی ده طبیعیه
مثال اولاق ایزاد اتمکدن کچمه یه جکر :
« جوجوغ رنکی اوچوق کوزلی قریز ، یانین
یا صلاوب براغاجک آتته بورغون آغزین
اورادن سولینور ارنجه ، خفیف برسسه :
« کل کل ارنی قاره کوز ، کل ! ینه قانچکی ! هله ! »

کوزلرندن دوکولن لمه خوب و فی
قوزونک شکل کر بانی تلیم ایلر ...
اوقومغلوب ایدمه جاک یاوروجی ... بوق ، آرتق
قاره کوزلکدی ، صوقولدی ! اوده بورغون آرتیق ...
بر زمان بکدهی ، یانین کوزی نازان نیاز ،
سوکرده برمه ... « دیبه رک دوستی ایتدی ایقاز ! »

§

دقت ایتدیکیز واریمیدر ؛ بعض انسان کوزل
شعرلرک عنوانه الدانیر . سوکره عنوان
آلنده کی شعر اوقسونورکن الدانیدینی
آکلار . اکثر یا شعش سرلو به لریک آلتنده
سونوک ، احمیسیز اثرلره تصادف اولوندینی
کی ، کوچوک ، ساده سرلوحه لره حسن ،
رقیق ، کوزل اثرلر اراشه ایدر . کثرت
مطالعه ، تجارب ادیه بو حقیقتی دائما اثبات
ایتشدر .

از جمله ایشته سزده بر سرلوحه : چایلیجه ده
بر صبح ! شیمدی بو سرلوحه ک اراشه ایدمه جکی
شعرک نه قدر علوی ، نه قدر طبیعی اولماسی
تصور ایدر سیکیز ؟ فوق الحیال ، دکل ؛
« سرکدشت » ، مؤلفک ذروه استغراق
اولان ، اونک سرشک معصومانه سی عتبه
ایده ته ایصال ایدن ، سودالی روزگار لریه
کنج روحلری تعطر ایلین ، هر آغاجک
آلتنده ایکی قلب ناله کار ایچون بر آشیانه
زمردین حاضرلایان ، بوتون بدایع طبیعتی
جامع بولونان بوچاملیجه ک ششو صبا
ایچون باقکیز نه سوبه نیل مشدر :

« آفتاب اورمشده بر تو باردور کسارلر
مکتسای جامه زرنادور کسارلر
فرقدانن فرق بو قدر ذروه بر تانیک
خیره بخش دیدنه نکادر کسارلر
خاک پاک سیموزر ، کوه نشان هر صخره سی
بحرن کنجینه سیاردور کسارلر
هر شکوفه ، هر شجر نسر اتمده بوی بهست
یاجا رشک آودر کاردار کسارلر
جان ویر اجسامه جاری آب تسیم حیات
منبع داروری هر یاردور کسارلر
بارک الله آسمان بجا قاطط شاهی
همس نه کنید دوا در کسارلر »

مقصدمن - حاشا - شو اثرک قاتنی
تعیب دکل ، بلکه بعض اثرلرک عنوانلریه
موافق اولمایدینی آیتاندر .

§

ع . نادر یک افندیکن « یکی بکار »
عنوان عمومیسی آلتنده یازمقده اولدینی
منظومه لری بالخاصه ده قادن وده قادن
مقلدایرینک انظار اتباهنه اراشه ایدرم .

§

فاخر بک « ماضی آلم » عنوان مهبیله
نشر ایتدیکی منظومه یی اوقدر مهم ، اوقدر
بی مال ، اوقدر غریب بولدمک امثالی کی
بونی ده بالترجه شو صحیفه لری اشغال اتمک
ایستدم . برده ایدم ، که ترجمه قابل دکل !
برکه اوقودم ... اون کره اوقودم ...

نهایت متبسانه « سبحان الله ! » دیدم
کچم ... !

§

دوغروسی سوبه مک لازم کلیرسه ،
ساهر بک « صولوق چیچک » نیک نوشکفته ،
یک نازه بولدم ، موضوع خاطره کچن برشی
دکسده بکدسق ، لطیف تصویر ایدش ... !
اوله ، که قاره ، نتیجه به واقف اولدینی زمان
« آفادینلر ... ! » دیمکن کندینی آلاماز ... !
خاطر ایچون ، قافیه لری خوش کورده رک
شعری اوقویه لم :

« کیم بیلیر هانکی سینه ک اک شرح
زینتدک سن ای زواللی چیچک !
شمدی بوللر ده رغبار و جروح
ایشته اولکده سک سورده رک »

بوللر ده ، توزلر ایچنده برجه دار اولمش
بر چیچک خطاب ایدن شاعرک رقتی کورولیور ،
اکلاشیلور ... !

« اوچه بردست بر نوازشله
قویارلرک مست تکبریز
بر نظر بر ، رانه تابشله
بارلادک سینه لره ؛ شعر آمیز »

بوزمان ، پنه ، زمین ، کوچوک ،

اوقشایچی برال خاطره کلیر ، بوال اوچیچکی

قویایر ، بوچیچک سینه لره پارلار ... !

کوزل ؛ لکن شوده قادن « و » سی ایله

بوراده یلرزم اولان « شعر آمیز » بیلیم

اهنک لطیف شعری خلدادر ایتویورمی ؟

« کوزلرک هر نگاه منظمه

وردی برانشرع عطر آکین ،

صوکره صولادک ، غریب و آواره ،

اوکوزل سینه دن سقط ایتدک ،

طن ایدرمیدک ؟ اوخ ... بهاره !

که بولونسون اوسینه لره وفا ... »

« چیچکده کوز » تصویری واقعه سی بیدر ... !

فقط ضرر یوق ! « ترقی » دینلن خاصه

جایله بردن بره دماغی مشرف ایتزیا !

موضوع رقیق ، دکل ؛ بزوا کاباقلم ! چیچک

هر نگاه منظمه برانشرع عطر آکین

و بریور ! سوکرده صولیور ، کوزل برسینه دن

دوشیور ... ! زواللی اوسینه ده وفا بولندینی

طن ایدیور ... !

قافیه لری خاطر ایچون خوش کوردم ،

« اوخ ... ! » لک برینه « آد » دینله بیله جکی ده

ایراد ایتدکن سوکرده دیلمک : دقت اولونسون ،

ده قادنلر یاولش یاولش شعر سوبه مک استعداد ،

دینی کوستریورلر ... ! جناب حق جمله سنک

حس و عرفاتی مزداد بیورسون !

محمد جلال

محمد جلال

فون عسکریه

محاربه اشناسنده

تعلیم نامه دیوزک : « طویحی قوماندانی ،
ایلرویه هرکنله اشغال اولنه جق مواضی